

الشجاعية

18 ДЕКАБРЯ 1911 г.

موم ۹ ۱۲۷۰

ملا ناصر الدين

№ 45. Цѣна 12 к.

МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىسى ۱۲ تېك

۱۰۰

ایراندە فاھزاد دیموقراطىلارى

“Социал-демократы” (Персия)

Литог. С. БЫХОВА

«ملا نصرالدین»

آبونہ او لماق شر طاری:

Условія подависки :

На 12 місяців — 6 р.	— آئی
6 м. — 3 р. 50 к.	— ۳ میں یا ریم
3 м. — 2 р.	— ۲ میں

۱۲ آئی — آئی میں

۶ آئی — ۳ میں یا ریم

۳ آئی — ۲ میں

کاسبیلہ :

۱۲ آئی — یہ میں

۶ آئی — اوج میں

۳ آئی — ۱ میں ۶۰ ق.

اجنبی مسلکتاری :

۱۲ آئی — یہ میں

۶ آئی — دورت میں

پو желавію подависника:

12 м. — 5 р.	— ۱۲ آئی
6 м. — 3 р.	— ۶ آئی
3 м. — 1 р. 60 к.	— ۳ آئی

За гравицу :

12 м. — 7 р.

6 м. — 4 р.

بوفیہ لازم بلبریٹ خبر ویرہ کہ تارہ قرار داد گورہ
بوندان سورا روسبیٹھ میں یہ بوجہ خانہ سندھ مجتمعہ آبونہ^۱
قبول اولونور.

تلیس دہ آبونہ قبول اولونور قانطوریزدہ داویدوفسکی کو جدہ
نومرالی ایودہ و شیطان بازارہ محمد زادہ کتاب دکانہ.^۲

محمد جل

بیله تو تاق کہ یہ بت پرست یا حاج پرست یہ زیم
اسلام دینی قبول ایتمک ایستیور.

قادان مق دیبورم کہ بو شخص مسجدلیہ میزی گور.
جک بو فسکردن دوشہ جک.

او سیہ کے مسجدہ گیرن کیمی چخوب قاجماق
ایستیجک.

و مسجددن قاجانی دخی یہردہ مسجدہ چاغرماتی اولماز.
چونکے دخی گلمز.

من دہ او سیہ گلڈیرم.

من دیبورم کے مسجد اللہ ایوی در، اورادہ اللہ
عبادت ایتمکدن سوایی دخی اوزگہ احوالات یاراشماز.

اما سن مسجدک هواسنی غفوں تلذیبیرسن.

من بورنومی توتوب چنیرام.

من دیبورم کے مسجد اللہ ایوی در، اورادہ امامہ
تعزیہ ساخلا، اقدان سوایی دخی اوزکہ اویون بازلق آرتق در.

اما سن مسجدی سالدات بازارہ دوندریرسن،

من دہ جینج وین دن قولاclarیسی توتوب فاچیرام.

من دیبورم کے مسجد اللہ ایوی در، بورادہ یاراشماز
کہ فضیلتی و حقیقی عالم لزم هردن یہ جماعتی یعقوب
ملت دن، انسانیت دن، دین دن و دنیادن یہ پارہ — نافع
موعظہ لر ایده لر.

اما سن ایرانث بی کار عمامہ لی اریشی و آج سیدلری شی
چخار دیر سار منبرہ، اونلار ده مسجدده عوام دن سوایی یہر
قنان آدم گور میوب باشلیور لار «بعر المصالح» کتاب دن
امالار و بینگیلر بارہ سندہ ایله موہومات سویہ مگہ کہ
ایر گنوب دوروب چخرسان چوله،
اوچون منہ مسجدہ گلڈیرم.

تو تاخ کے بیر حاج پرست یا یہر یا پون یہزیم
دینہ داخل او لماق ایستیور. آخر بو شخص استیہ جک یہر
مسجدلر مزی گور سون.

قباقہ دیبورم من خجالت چکھرم بونا رہنماق ایلیوب
مسجدہ گنور مگہ.

چونکے یہلر کہ مسجد داغیلانہ مسلمان قارداش لار
باشماغلارینک در دین دن بیرون ہجوم چکھ جکلر مسجددن چخاغہ.
ایله یہل گور مرٹ قباغندہ در کہ یہر نفر کابلہ جمفر
عالی مسجددن چخوب یہر النہ یکے و تازہ باشماق
تائی، او بیری النہ کھنہ و خردہ باشماق تائی، ایکی
اینی یوخاری فالخزو ب چنیریر:

آتا لعنت او ن گہ باشماغر کیلان

بی چارہ، باشقا لاری تای کیش گنوب گلڈیر ایویہ.

منیم عقلمی یہر شی گلڈیر:

دونن غازی تلر ده اوخودوم کہ ایتالیان لار طرابلس ده
عرب لاث مسجدینی گوللیہ باسید میش لار.

چوخ یاراشماز یہر حقیقت در: بیله ملناٹ بیله ساخلا نان
مسجدلرینی گوللیہ باشماق چوخ آساندر: آفریقادہ ده
«استراؤس» قوش لاری باشلا رینی قومٹ ایچینہ سو خاندہ
ایله بیلر ل کہ اونلاری گورن یو خدر، و یولدان کچجن لر
یا واشجه گیدوب تو تور لار.

﴿ ده گهذاك ﴾

نخچوان دوماسنه هر او کشك دوشدي ايشي
چوره گي بيشدي گفهي کوك داماغي تخت اولدي
بير ساعتاق ايش ايچون اون گون او بير آواره
اگر آخرده دوزلتدي داهها خوشخت اولدي.

(جوهه للاعنى بلك)

﴿ شيدين ﴾

— حاجي الله، الله سکاده قسم ايلهسون، کابلا سفری جوخ
شبرين در؛ وقني که مقصومة قوهه چانديق، اولنان سورا مينديگمز
ایشکدن اوزيمز بيز گينديك.

امنا: « کابلا بير ويردي »

بىزده باشمزي مسجدل يمزه استراوس قوشى كىمى

سوخوروق،

اونچون ده بىزى ترتماق چوخ آسان در.

ايانانيرسان، باخ تاريخه، و باخ اينديكى وقوعاته.

« ملا نصرالدين »

﴿ گومش قاشيق ﴾

ایروان شهرتند كين ڪيلن بير مجلسه چاي گئورديلر،
شيخ ايليكريك استكانك ايجينده گومش قاشيقى گورن گىمى
عباسىنك اوچىله قاعىقك قويروغىدن توتوب آندى ڪنانزه، امنا
چابى ده ايسىددى.

مؤمن قارداشلاره درس اولسون.

سييتكه فن

چرتديز باشنى هر له قدر كوره جوچوق وار
قوى عادته دوسون سورا بارسون اوزى ناجار
لئر ايتم بوناب ايشرى اى مؤمن ديندار
هر ايل بو محرم گنه يisan ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا
دولدور جىپنى (جاکى) اي لاب ايله قودورقان
نه دين تائىسون، يول، نده كا گلاسون اسان
سوگون سىزى هر يىرده ديسون مين جوره هديان
سن باخا اوگا، گورمه نه طييان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا

سال مىجده مين ولوله و سور نواني
هر ملاهه بير پوللى طوى ايت، سورى قرانى
اى عىمه معمۇم يېتىشوب باشلا ھكائى
خالق سى خوشىخت بير اسان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا
سن باخا مراكش بولونوب درېر اولدى
تۈركىيەدە، ايران دوشولىه نىلر اولدى
فىكىر اينىھه طرابلس لجه زىر و زىر اولدى
باشدان بوس خالقانى يېرىشان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا
(جوهه للاعنى بلك)

الله سکا بو فيض در احسان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا

واى اولسون اگر ايتمىسىن بير كە تقلید
تقلیدى اولان كىسلەر واردى بو ئاكسىد
گىر ايتمىسىن اولسياسان حىشىد نوميد
(فضل) سگا باش يارمانى احسان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا

يورقان دوشىگە دوشىگى دوتىما لىظرده
سەندىن اونرى فخردر اولىك يىلە يىرده
برىگوردانى جال كەلگە تا فوري گىرىد
چوخدرس گناھك بونى عنوان ايلبوب يار

يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا
ورسان باشىكى صدقە گىر بير نىچە ضربت
درىك ايليسەجىكىن بىلورم فيض شەماتىت

اى كاش مىسر اولا منبايد بو نىمت
بو شوقله اوز قلىكى شادان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا
لچ بازلىق ايله دستەنى چك گولنە (شاحابە)

وور سەنەگىنچاڭ ايله يېش اجر و توابە
قانداس گىچەرلەر بو سوپقا، دوز بو عذابە

(درېنلى) سگا ياخشى جە ديوان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا
ياراسان باشىكى فيض و سعادت قازالارسان
هېتىار اول آمان، يوخا جەنسىمە يانارسان
عېب اينز اگر ايودە يازاندان اوزانارسان

چك ختىرىنىڭ باشنى قوغلاڭ قان ايلبوب يار
وحشىتىكى عالىمە اعلان ايلسوب يار
كىردارىڭا هر ملىقى خىدان ايلبوب يار
يار، يارماقىڭا جانسى قربان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا

اون گون گىچە گونىدۇز ھامونى دېنگىسىر ايله
شاخنى دى، جىپىن، وور باشنى خلقى كە ايلە
نه كىنگە باق، ايشن گۆچە نە ئەن ئەن ايلە
ھر شام سەحر ئالە و افغان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا

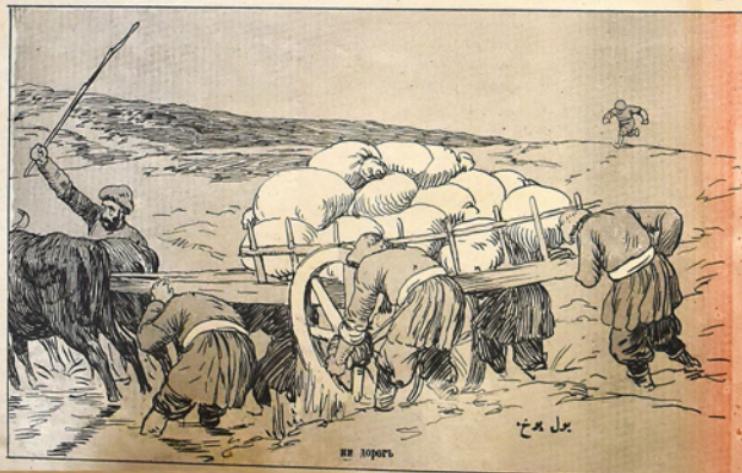
فرىت سە دوشىپر ايلە كە ايلە غەلت
جال باشىڭا ختىرى، ايلە اظھار رەفادەت
سال هاي كۆپى هر يىرده قوبارت شور قىيات
ھر ارمىنى روسى هراسان ايلسوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا

مەجىددە جىپىن، وور دوشىكە، اور ئادە فرلان
جىنچ وۇن سال اوشاقلار كىمى ايجى قەمۇوقلىان
مېرىدە چىخوب ملا دېلىون مين جوره بەھقان
سن گوز يانىكى درىدە كە درمان ايلبوب يار
يار اهرىنم، يار قوجاغىم، يار اينكىدىم يارا

ياراسان باشىكى فيض و سعادت قازالارسان
هېتىار اول آمان، يوخا جەنسىمە يانارسان
عېب اينز اگر ايودە يازاندان اوزانارسان

کشل رکھ مال

﴿ داش ﴾

ایکی ایل بوندان ایرملی ملا محمد پیشمار زاده جنابلری پیر گون کندمه گلدي. کندلبلری مسجده بقوب، پیر مکن بیکد یزمه دعوت و نصیحت ایله‌دی. بو باره‌ده دانشمالی سوزلری دا. نیشدی، سویله‌دی، ایشیدیردی و گیتندی.

پیر نجه گوندن سورا جماعت ناموسه گلدي، «ایمه‌حی» ایله. دلیر، هر کک که آربابی وارایدی، هر پیر آربابا مکتبک بناسه باسیلماقدان اوتری اوزاقدان گیدوب داش گنوردیلر و بوشا لنديلار مسجدله جباطنه که مکتب ایله اوراده تیکلله‌سی ایدی. و سوگراهه گه داش گنوردمی‌ایدیلر که چوچلی اولون، اوندان سورا ده مکتبک بناسی باسیلمون . . .

اما بو آرالق کندده آخوندیز اوزینه ایو نیکدیریر ایدی. داشنی اولماذیه گوره و پیرده گیدوب اوزاقدان داش گنورم همی رزحت همده خرج اولدیفه گوره، ملنیه گنوریان داشدان آباروب ایوینک بناسه باسیدیردی. داشن یارلاندی، پورن پوزولدی. فکرلر ده گیشلدي. اذانچیزمه «آمباره» دیکدیریر ایدی. پیر نجه آربابا او آباردی. سورا مؤمن لردن پیر مشهدی گنه ایوینک بناسی بو داشدان آپاروب سازلادی. آخرده پیرده فالانتی ده کند یوز باشی گنوروب ایوینک بناسه باسیدیردی. نه باشی آغیدینم داش فور. تاردي، پیر ملتب عوشنده همان داش ایله دورت ایولا بناسی دوزلوب باشه گلدي، مکتبه تیکلله‌مدي، جونله مکتب ایله پیر شن دگل که جوقه لازم و واج اولون. پیر دار حجردهه اللي نفر مسلمان اوشاغی ديز اوسته اونوروب درس اوخویا پيلر گولر، سوپوروب سيلر، داهما آرتق خرج نيه لازدر.

«مشهدی سیم قلی

﴿ خمس : ۹

مورغولده پیر نجه بیچاره فعله وار که گونده پيش - آلتی شاهیه ایشلیوب پیر نوع باشلارینی ساخلیبورلار که آجندن اولمه‌سونلر. «سید قربان» قیشلاخندن پیر نفر سید هرایل اوج دفعه مورغوله گلوب بو قبیر فخراندن خمس آلوپ قایداردی، اما نهاده برو ایل ایکی دفعه گلوبدر. فعلاردان آغادان نگران درلر که بلکه خدا نکرده باشه پیر ایش گلوبدر، اگر ایشدي سید آغا برو ایل اوچومجي دفعه خمسی آلماغا گلهم، فعلاردان تکلفي نهدر، و خمسی بیلبلر کیمه و برسونلر؟

ملا نصرالدین: پیز بیله مصلحت گوروریک که مورغول فعللاری خس‌لرینک قالانی گوندروسلر باکوه حاجی زین‌المابدینک ایبريقا و خانه معلی سید رضا ذا که که سیدلار ایجنه‌چوچنتحق در.

﴿ او سیم در ؟

فافزارده پیر قديم شهر وار، اوراده پیر بک وار، بونک پير دول آناسی وار، گوننه پیر آدامه اره وبر، پایانیشه قویار گوزرینک اوسته، پالونی سول قولوند آسوب سجردن آختامه پیشسی بیکار گزمرکدر. اون شهر هارادر و بو بک گیم در؟

﴿ محروم گلدي ﴾

گلدي محروم دور آ تبل گشی! گبت ایله مسجدلری انگل گشی!
کابلار ولی مشدی صفر شاش علی
ایندی نساما بیویوب ساققالی
مسجده سالمش هاموسی انسگی
سنده بویا ساققالووی سلقانی
مسجده نیز تیز ایله گبت گل گشی!
اوردا گوزتلار سنی مرسل گشی!
پیرجه قبکلک آلویان شور نوخود
آت گوگ، آچ آغزگی قاب، پیر پر اود
سنه آچوب تکبده حاجی داود
افش، قتاب، پلاو، جای و سود
دورما بکبیر وقتی گومنبل گشی!
هر شیئ حاضردي مکمل گشی!
مؤمن، ملا، مشدی، خان و بک
اگامه‌شون مجسمی‌سه تک به تک
میل ایلبوو طرفه فنجان ترمک
پیر جوچنی ده کوچه‌دن ایستر چورک
کوچه‌دکی کاردی، تویال، شل گشی!
باشی آچیق، اوستی جیبرین وول گشی!
فوچبئی قابه‌باق قابینی اوستنادیر
سوپیلور: «اوقاتی، نه گوزل زاد دادیر»
جشت ایله قابونی تقتیلدادیر
«یاهو! شکستم، گوزومز یول‌داده»
سوپیلرن اولماز ایجری گل گشی!
حرتله‌ده آه چکب اول شل گشی!
ایله‌مه ایساشه نظر آی بایا!
ایندی یالاولار چکلیوب بوشتابا
دور آیاغه، چیگنگه سال بیر شبا
وو، تیکه‌نی سوپیله‌گلن مرجا
سوگراهه سویله: (و قبیل) گشی!
قارنووی ساز ایت بمری دون گل گشی!
(محکم پیشگی)

﴿ اعلان ﴾

گنجه قیمتیزاسنه پیر قفر معلم شرعیه لازم‌در، آنی ده ذکر
اولونان شرطلر ایله:
(عاملی اولون، ۲) ساققالی اوزون، (۳) زوریا، (۴) بیلنده.
۸ و پرسوش قورشاق، (۵) ایاغنده ۱۳ گرونکه پاریم گون باشماق،
(۶) النه ذوغال آغاجندن پیر جوماق، (۷) اوشاقلهه صدری دوگی
سنده باشنه پیر سوز دیمه‌سون، (۸) اوج آیلار ایله‌ده درس گلمه
عیبی یوخدر، (۹) شرط: خلاصه، نه باشني آغزیدیم، پیزم فلاں
کس کمی، شاباقی یا پایاقلی امامده گلمه قبول اولونباچاق.
« کات گور ایشن »

﴿ پوچته قوطوسی ﴾

باشکوده مایاپاچه : بیر فوتونغرافیا گوندروبسکر، اوراده باکون دولتلى شەخچىسىلىنى دەرىنەن بىر نېچىسى كېپ مېلۇندە اوئوروب اىچىمە مەشقۇلدرلەر، توقۇن ايدىرسىڭىز كە بۇ شەكىي جاب ايدىك، و دىبورسىڭىز كە بۇ آشالار ممارە كومك اىستېتىلىرى بىر گون قو، ووب رە اىلدەدىلر.

بىز بۇ شەكىي جاب ايدى بىلەدىك: يېرنجىي سېبىي بودر كە اوز آدەتكىزى گىزبىلورسىڭىز و اىلمىچىي سېبىي دە بودر كە شەكىيە اولان شەخچەلەتكە آتىنى بىز اىندى يە تەك اىشتېتىمىتىك، اوسلارلاڭ يېسلىكە آدلارى يېس ياندە چىكىلەپوب، و بىر دەفعە كېنە اوئوران تائىمادىقىز اشخاچىش شەكىي و آتىنى چىكە حەقىز بوخىن.

اگر اوز آدەتكىزى يازىش اولسىدىكىز، سىز بىر شى اتېرىمىزدەتكىز، چۈننەكە لە قەدر دىنيا ساقىر، مدېرىزىدەن سواپى يېس كىن خېردار اوەلەباچاق اىدى كە شەكىي بىزە باكودن گوندرىن كېمدىر، بۇندان سورا گەيىزە فوتونغرافىالار گوندرسەتكىز، خېرلەر و احوالاتلار يازاساڭىز، نەھايت راضى اوەلارىق، يازىدىلى سېنى يازارىق، يازىلىمالمالىنى آثارىق.

ادارەدىن

مدیر و باش محرر: جليل محمد قىلى زاده.

ملا نصرالدین ادارەستىنى

اۆزىمەجىي نۇرمەدن باشلاشت اىندىكىي ايلۇن آخىرە تەك هەركىك هانسى نۇرمەلەرى جانلىيوب، آچىق كاغذ اىلە مەلۇم اىلەسۈن كە گۇلدەركە.

باشىكوده زۇرالىزى الە ساتىبرماق اىجۇن ئازە و سىكل آخىتارىرېق، چۈنكە بعضى سېبلەرە گۇرە مشھىدى اىلۇپ علىاً كېرۇف اىسلە يۈزىشاجايىق، خواھش اىدىنلەر يازوب بىزەم اوز شەرطلىرىنى يېلىرىسۇنلار.

“مكتب”

ھەر اون يېش گۇندا بىر دەفعە نشر اولۇنان اوشاقلارە مەخۇس صور ادىبى، فۇنى و علمى مەجموعىدەر. آبونە اولماق شەرطلىرى: باشىكوده اىللىكى ۲ مەنات در، باشقە شەھىرلەرde اىللىكى ۲ مەنات ۵ قېكتىر، اجنبىي مەلکىتلىرىدە اىللىكى ۳ مەنات اللە قېكتىر.

Адресъ:

Баку, Николаевская улица, типография Оруджевыхъ
редакция журнала „М Е К Т Е Б“

تاۋە ڪتاب « بىرزا فەتحىلى آخوندوق »

بازانى ڪوچىلى جىنابلىرى، قېتى ۳۰ قىك. ساتىلۇر: غورىدە، مەلۇم كۆچىلى جىنابلىرىنىدە. قىلىسىدە محمد زەنەنەكتىناب دەكتەندە.

محترم مەئىرلەزمە مەلۇم ايدىرىك كە مەجموعىلەرى جانلىيائىدە تىزلىك اىلە ادارەمىزە خېر وېرسۇنلار. و آبونەلەرنىك نۇرمەنى دە نىشان وېرسۇنلار.

﴿ تازىيانە ﴾

يازىدىقىك «نۇلمۇم»، «نېشە» يازىلىرى اووقۇرۇما، فقط من آڭلاپرام، آڭلاماق گوج، غلېظە عبارە تام «يېنمە» گىر مەر آڭلاپاش اتىرى.

تۈركىچە ياز ، سادە يازىمىورسان سوس!

ھامواڭ يوخ عەرەجەدن خېرى ،

دانېشاق دوغىرى، آڭلاپەن آڭرى

ساخلىقىومىي يالىمە بىرى قاموس ?

تۈركىچە بىرى يەتە ئىشكىي كەلە

فارسچە اوج وار، عەرەجە وار اون اوج،

تۈرۈك دىلىن ئىتىمە ئى دەبىم بوج !

آزى بىر آزىزىدە سەن اشىگەلتەمە ؟

« سىپەز »

﴿ صحىت ﴾

قاراپىت — ادە ھامپارسوم، بىر گون ايتىلابدان نە يازىمىدىلار؟ گىنديم قرائىت خانىدە آتىجاق قەطا شورشنى اوخودوم. ھامپارسوم — آخىپير، قاراپىت، دىيەسەن ايتىلابانڭ قۇوزىيان وار. بولالار قالۇن ڪىنارە، يېزە ئىندى لازىمىدى اوز و كېلىپىزلاڭ دالىسېنجە بىر تىلغەرام ووراق كە قاتالقۇسى دارالفنون قورتارىمش تازە ڦىكىلى جوانلارдан انتخاب ايتىونلار، بلسەك ايشىز قىانە گىنديم.

مەھەممە

﴿ مەحرم نوحەسى ﴾

مەد مەحرم گلور ملاڭلارە روح جان

روى سايە چخار آم فەنام الامان

جوچ لوطى الواطلار الدە دوتار نېزەلەر

ھە جورە افال بىد بد حركتىلار ايدىر

آرورد اوشاغە اوزىن باشى كوب گۆستەر

ئىزىلە ئاح ايدوب گۈزىاشىن ايلر روان

شەر تىبارتىدى بىو مرئىي خوانە تام

مسالاڑە ايلىيون سېزىدە بو آتى احترام

سېزلىرە اولدى حلال هەرچە بىر آيدى حرام

باشە وورون آغلىبون جملە كە پېر جوان.

شىمە بىر آيدىلە ايدىلە وارسە نە قىق فاد

سېزىدە چخاردە بىر آد عالىسەم و خېبىتە

گىنگىزەمە وحشى اولۇپ وحشىلەك اولۇن زىياد

سوپىلەر بىزلىرە جەلەسى اولۇش بىان

ھەلە كېفسىگەر اىلە آدەنىي مەذهب قويوب

نام مەلسەنلى سال آى بىلا دىلىن دىلە

جەلە بىلە ايلىيون جون دىدى مەلە يەلە

بوخەسە لە دين و قران مەلادى مەذهب سېزە

(بىرزا فوشۇنلى)

کندله مسلمان قبرستانی

